

REPTES ECONÒMICS DEL NOU GOVERN
GERMÀ BEL
Universitat de Barcelona
(Publicat a *Público*, 29 de novembre de 2010)

El nou govern té pel davant una tasca molt feixuga atesa la situació de l'economia catalana, en estancament després de la forta recessió dels darrers anys, i amb una taxa d'atur molt elevada. Aquestes seran les principals preocupacions. Ara be, millor no anar confosos: les capacitats del govern (com a qualsevol regió comú) per fer front al problema de l'atur són molt limitades. Recordem les principals reformes que es discuteixen com a accions preferents per tornar aviat a un camí de creixement sostenible: reforma laboral (parcialment feta), reforma de les pensions, consolidació del sistema financer, i augment de la competència en l'economia. Doncs be, cap d'elles depèn bàsicament de govern català; els debats recents ho han deixat molt clar.

Així doncs, el nou govern no podrà fer massa pel que fa a la creació de llocs de treball. Ara be, algunes coses poden ajudar. Primer, fer una política –que no serà molt popular– de consolidació dels Comptes. La crisi ha malmès la Hisenda catalana. L'extrem al que han arribat les coses ho mostra l'elevat cost pels contribuents de la recent emissió de bons de la Generalitat, tot un 'èxit'... perquè les condicions pels inversos eren immillorables. Primer deure: dissenyar i definir el sanejament dels comptes autonòmics.

Els darrers anys s'han fet inversions tan summament improductives que el govern no hauria de tenir por de retallar la inversió pública. Tirar els diners és sempre dolent, i ha arribat l'hora d'agafar-ho amb calma i repensar globalment la política d'infraestructures. Retallar la inversió només és dolent quan aquesta és productiva! I alleugerir l'administració (excepte en el camp dels serveis bàsics) també aniria be. Pot ser no era necessari tot el personal contractat els darrers anys.

Pel contrari, el govern ha de ser molt curós amb la despesa social, perquè els suports socials són necessaris per ajudar en les situacions més dures als afectats per la crisi, i també per mantenir un grau raonable de cohesió social. Això si, s'haurà de vetllar perquè els ajuts siguin realment eficaços, ajudin a qui han d'ajudar, i no causin incentius negatius. I l'educació ha de ser prioritària! Punt.

Aquestes són coses que el nou govern haurà d'afrontar des del primer dia. A més llarg termini, cal buscar una solució estructural al problema fiscal de fons: Som la quarta regió en creació de riquesa relativa, però la vuitena en nivell de vida; ¡regions a les que transferim recursos via fiscal tenen un nivell de vida superior! El terrible dèficit fiscal no va ser millorat pel darrer acord de finançament, perquè aquest es va finançar amb més dèficit públic. Per això, la combinació d'impostos pagats i subsidis rebuts a cada regió seguirà provocant una pèrdua acusada del nivell de vida dels catalans, i perjudicant la productivitat i competitivitat en un món global. Cercar una solució raonable a aquest problema és necessari, encara que potser no tingui solució. Perquè lo pitjor que podem fer és renunciar a allò que necessitem només perquè -potser- sigui impossible. De fet, impossible del tot no hi ha res. No?